

JIM BOTÓ I EL GUST PER LLEGIR

19 de setembre, són les 9:30 del matí. Agafo el llibre titulat “En Jim Botó i en Lluc el Maquinista” i dic als alumnes:

- Vinga, seieu que començarem a llegir aquesta aventura que us he portat!
- Nooooo! – és la resposta que, a l’uníson, surt de les seves boques.

La meua cara de sorpresa segur que no passa desapercibuda, tanmateix, tossuda com una mula, obro el llibre i començo...

“Capítol primer. En el qual comença la història.

El país on vivia en Lluc el maquinista es deia Lummerland i era molt petit.

Era extraordinàriament petit en comparació amb d’altres països com, per exemple, Alemanya o l’Àfrica, o la Xina. Era si fa no fa el doble de gran que casa nostra i es componia en la seva major part d’una muntanya de dos cims, un de més alt i un altre una mica més baix.”

Tot i que no és l’activitat que més desitgen fer, els nens i nenes seuen al meu voltant i comencen a escoltar. Sembla que la màgia de les paraules llegides els crida l’atenció.

Al cap de poca estona, comencen a mostrar-se inquiets, és el moment en què els pregunto:

- Ho deixem aquí?
- Sí!

No hi ha cap mena de dubte de que, per avui, n’han tingut prou.

Passa una setmana i arriba el dijous un altre cop. Amb el llibre entre mans, torno a convidar els alumnes a viure junts un trosset de la història d’en Jim i en Lluc. Avui ja no hi ha hagut una negativa tan clara. S’han assegut i s’han posat a escoltar allò que jo els llegia. Al cap de poc, però, ho deixem estar perquè apareix el cansament.

I així anem fent, setmana rere setmana agafem el llibre per viure junts l’aventura dels personatges. És bonic veure com l’actitud dels nens va canviant. Des de la primera negativa, els alumnes adquireixen una actitud més receptiva i interessada fins al punt que, cap a mitjans d’octubre, a ningú se li oblidava que els dijous toca llegir la novel·la. “*Maria, ja és dijous? Avui toca llegir el Jim Botó?*”

Es converteix, així, en una activitat esperada i desitjada. Fins a tal punt que els Reis Mags han hagut de buscar un exemplar del llibre per algun infant que, desitjós de saber com continua l'aventura, l'ha demanat.

Dijous sí, dijous també, ens asseiem i compartim l'experiència. Treballem així habilitats de lectura com, per exemple, la creació d'hipòtesis, d'inferències i també, per què no, la capacitat d'analitzar i generar empatia amb els personatges. Fruit d'aquesta lectura, es desencadenen converses variades que ens permeten parlar de temes ben diversos.

Queda palès com l'actitud de l'adult envers les diferents activitats que es desenvolupen a l'escola és un factor determinant per a la motivació dels infants. Es tracta d'una mena de virus que els adults tenim la possibilitat de transmetre als nens i nenes. I el millor és que parlem d'una malaltia sana! Com a adults educadors tenim el deure de ser insistents amb allò que creiem i ajudar els nens i nenes a fer un pas endavant quan ens donen respostes negatives. Ja hem vist que el resultat és totalment satisfactori!

Tal i com diu Aidan Chambers, al seu llibre titulat *Conversaciones*¹, "la mediación de un adulto letrado y favorablemente dispuesto entre los niños y la literatura es el factor más importante en el surgimiento del deseo de leer, y de leer arriesgadamente" (Chambers, 2008).

És ben sabut que tots volem per als nostres infants, que sàpiguen llegir i que, a més, quan ho facin gaudeixin i passin estones agradables. És per aquest motiu que ens cal tenir presents dues coses importants. Per una banda, la motivació de la qual acabo de parlar, i per altra banda, disposar d'obres literàries de qualitat que ens donin l'oportunitat de passar moments lectors divertits i enriquidors.

Cal que acostem als nens llibres transformadors, entenent que aquests són, tal i com explica Chambers "libros que me transforman cuando leo, y continúan trabajando en mí después, cuando se han vuelto parte de mí, (y que) con frecuencia refrescan y le otorgan nueva energía al lenguaje. [...] Los libros transformadores enriquecen en algún grado mi imagen del mundo y su existencia; me ayudan a conocerme, a comprender a los otros y a la sociedad en la que vivo, así como a las sociedades en las que viven otras personas. [...] El tipo de escritura opuesta es reduccionista, [...] limita lo que leemos al estrecho margen de lo familiar, lo obvio, lo inmediatamente atractivo, y se concentra en temas y tratamientos confinados a lo complaciente y ya ensayado" (Chambers, 2008).

En conclusió, la transmissió del gust per la lectura i l'acostament dels llibres als infants és una tasca que va directament lligada a l'actitud dels adults envers els llibres i a la qualitat de les obres que els oferim. Llegir és una activitat que als nens i nenes els requereix un alt grau d'esforç i concentració, és per aquest motiu que recau en els adults la responsabilitat d'ajudar-los a superar aquestes dificultats oferint-los directament el plaer que produeix llegir un bon llibre.

¹ CHAMBERS, A. (2008): *Conversaciones. Escritos sobre la literatura y los niños*. Mèxic. FCE, 2008